

GUJARAT TECHNOLOGICAL UNIVERSITY

Diploma Sem-II examination June 2009

Subject code: 320011

Subject Name: Organic Chemistry

Date: 24 / 06 /2009

Time: 10:30am-1:00pm

Total Marks: 70

Instructions:

1. Attempt all questions.
2. Make suitable assumptions wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks.

- Q.1** (a) Define Organic and Inorganic compound. Write difference between Organic and Inorganic compounds. **05**
- (b) Describe kjeldahl's method for the estimation of Nitrogen in an Organic compound. **05**
- (c) Define the term "Unit process". Write the name of different unit processes. Explain the Nitration and sulphonation unit processes. **04**
- Q.2** (a) Write IUPAC name of the following compounds, **07**
- (i) $\text{CH} \equiv \text{CH}$
- (ii) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$
- (iii) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CHO}$
- (iv) $\text{CH}_3 \text{ COO } \text{C}_2\text{H}_5$
- (v) $\text{CH}_3 - \text{O} - \text{C}_2\text{H}_5$
- (vi) $\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CH} = \text{CH}_2$
- $\begin{array}{c} \text{CH}_3 \\ | \\ 1 \end{array}$
- (vii) $\text{CH}_3 - \text{CH} - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 \text{ OH}$
- (b) Write the structural formula of the following compound. **07**
- (i) P - Xylene (ii) Salicylic Acid
- (iii) Cyclo hexane (iv) Tri Nitro Toluene
- (v) Chloroform (vi) Anthranilic Acid
- (vii) 1- Pentanoic Acid
- OR**
- (b) What are Carbohydrates? Classify the carbohydrates. Describe the preparation , properties and uses of Glucose. **07**
- Q.3** (a) Write short note on the following. **10**
- (i) Isomerism. (ii) Homologous series.
- (b) Show the effect of the following reagents on Phenol. **04**
- (i) Zinc dust (ii) Con. HNO_3
- (iii) NaOH
- OR**
- Q.3** (a) Give chemical equation for the following conversion reactions. **10**
- (i) Methane to Chloroform
- (ii) Acetic Acid to Acetone
- (iii) Phenol to Picric Acid
- (iv) Benzene to Toluene
- (v) Ethanol to Acetaldehyde
- (b) How is Aniline prepared? Write its Oxidation and Nitration reaction. **04**

- Q.4** (a) Write the preparation methods, properties and uses of the following aromatic compound. **09**
 (i) Benzene (ii) Toluene (iii) Benzoic Acid
- (b) 0.2475 gram of an Organic substance gives on combustion of **05**
 0.4950gms of Carbon Dioxide and 0.2025 gms of water. Calculate the percentage of Carbon and Hydrogen in it.
- OR**
- Q. 4** (a) Describe the methods of preparation ,properties and uses of the **09**
 following aliphatic compound.
 (i) Acetic Acid (ii) Ethanol
 (iii) Acetaldehyde
- (b) Describe the general methods of preparation , properties and uses of **05**
 Alkyne compound.
- Q.5** (a) Describe the method of sublimation to purify Naphthalene. **05**
 (b) Describe the method of steam distillation to purify Aniline. **05**
 (c) 0.32gms of an Organic substance in a Quantitative analysis yielded **04**
 0.2334 gms of barium sulphate . Calculate the percentage of sulphur.
- OR**
- Q.5** (a) Write the general methods of preparation ,properties, and uses of **05**
 Alkane compound.
- (b) Describe the manufacturing of starch. Write the industrial application **05**
 of starch and cellulose.
- (c) Write the equation for the reactions involved in Lassaigne's test used **04**
 for the detection of sulphur and Halogen.

સૂચના:

- બધાજ પ્રશ્નોના જવાબ આપવા ફરજીયાત છે..
- જરૂર જણાય ત્યાં યથા યોગ્ય ધારણાઓ બાંધવી.
- જમણી બાજુ દર્શાવેલ આંકડા પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
- પ્રશ્નપત્રની અંગ્રેજી પ્રત આધારભૂત ગણવી.

- Q.1** (a) કાર્બનિક અને અકાર્બનિક પદાર્થોની વ્યાખ્યા આપો. કાર્બનિક અને **05**
 અકાર્બનિક પદાર્થો વચ્ચેનો તફાવત લખો.
- (b) કાર્બનિક પદાર્થમાં રહેલ નાઇટ્રોજન નું અનુમાન કરવાની જેડાલની **05**
 પદ્ધતિ નું વર્ણન કરો
- (c) “ એકમ પદ્ધતિ “ પદ ની વ્યાખ્યા આપો. જુદી જુદી યુનિટ પદ્ધતિ ના **04**
 નામ લખો. નાઇટ્રેશન અને સલ્ફોનેશન યુનિટ પદ્ધતિ સમજાવો.
- Q.2** (a) નીચેના પદાર્થો ના IUPAC પદ્ધતિ પ્રમાણે ના નામ લખો. **07**
- (i) $\text{CH} \equiv \text{CH}$
 (ii) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_3$
 (iii) $\text{CH}_3 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CHO}$
 (iv) $\text{CH}_3 \text{COO C}_2\text{H}_5$
 (v) $\text{CH}_3 - \text{O} - \text{C}_2\text{H}_5$
 (vi) $\text{CH}_2 = \text{CH} - \text{CH} = \text{CH}_2$
 CH_3
 $|$
 (vii) $\text{CH}_3 - \text{CH} - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 - \text{CH}_2 \text{OH}$

- (b) નીચેના પદાર્થો ના બંધારણીય સૂત્રો લખો. 07
- (i) P – ઝાયલીન (ii) સેલીસીલીક એસીડ
(iii) સાયકલો હેક્ઝેન (iv) ટ્રાય નાઇટ્રો ટોલવીન
(v) ફ્લોરોફોર્મ (vi) એથાનીલીક એસીડ
(vii) 1- પેન્ટોનોઇક એસીડ
- અથવા
- (b) કાર્બોહાઇડ્રેટ શું છે ? કાર્બોહાઇડ્રેટ નું વર્ગીકરણ લખો. ઝુકોઝ ની બનાવટ તથા ગુણધર્મો તથા તેના ઉપયોગો લખો. 07
- Q.3** (a) નીચેના પર ટૂંક નોંધ લખો. 10
- (i) સમઘટકતા (ii) સમાનધર્મી શ્રેણી.
- (b) નીચેના પ્રક્રિયકો ની ફિનોલ પર થતી અસર જણાવો. 04
- (i) ઝીંક-ડસ્ટ (ii) સાંદ્ર HNO_3 (iii) NaOH
- અથવા
- Q.3** (a) નીચેની પ્રક્રિયાના પરિવર્તનો રાસાયણિક સમીકરણ દ્વારા દર્શાવો. 10
- I. મિથેન માંથી ક્લોરોફોર્મ
II. એસીટીક એસીડ માંથી એસીટોન
III. ફિનોલ માંથી પિક્કિક એસીડ
IV. બેન્ઝિન માંથી ટોલવીન
V. ઇથેનોલ માંથી એસેટાલ્ડીહાઇડ
- (b) એનીલીન કેવી રીતે બનાવવામાં આવે છે ? એની ઓક્સિડેશન અને નાઇટ્રેશનન પ્રક્રિયા ઓ લખો. 04
- Q.4** (a) નીચેના એરોમેટીક પદાર્થો બનાવવાની રીતો ગુણધર્મો તથા તેમના ઉપયોગો લખો. (i) બેન્ઝિન (ii) ટોલવીન (iii) બેન્ઝોઇક એસીડ 09
- (b) 0.2475 ગ્રામ કાર્બનિક પદાર્થનું દહન કરતાં તે 0.4950 ગ્રામ કાર્બન ડાયોક્સાઇડ તથા 0.2025 ગ્રામ પાણી આપે છે તો તે પદાર્થમાં રહેલા કાર્બન તથા હાઇડ્રોજનના ટકા શોધો. 05
- અથવા
- Q.4** (a) નીચેના એલીફેટીક પદાર્થો બનાવવાની રીતો ગુણધર્મો તથા તેમના ઉપયોગો લખો 09
- (i) એસીટીક એસીડ (ii) ઇથેનોલ (iii) એસેટાલ્ડીહાઇડ
- (b) આલ્કાઇન પદાર્થો બનાવવાની સામાન્ય રીતો , ગુણધર્મો તથા તેમના ઉપયોગો લખો 05
- Q.5** (a) નેપ્થેલીનને શુદ્ધ કરવાની ઉર્ધ્વપાતનની પદ્ધતિ નું વર્ણન કરો. 05
- (b) એનીલીનને શુદ્ધ કરવાની બાષ્પનિસ્થંદનની પદ્ધતિ નું વર્ણન કરો. 05
- (c) 0.32 ગ્રામ કાર્બનિક પદાર્થ ના ભાર માપક પૃથ્થકરણ કરતા 0.2334 ગ્રામ બેરિયમ સલ્ફેટ મળે છે. તો સલ્ફર ના ટકા ની ગણતરી કરો. 04
- અથવા

- Q.5** (a) આલ્કેન પદાર્થો બનાવવા માટેની સામાન્ય રીતો, ગુણધર્મો તથા તેમના ઉપયોગો લખો **05**
- (b) સ્ટાર્ય બનાવવા માટેની પદ્ધતિ નું વર્ણન કરો . સ્ટાર્ય તથા સેલ્યુલોઝ ની ઔદ્યોગિક ઉપયોગિતા લખો. **05**
- (c) સલ્ફર અને હેલોજન તત્વો ના પરીક્ષણ ની લેસેઇન કસોટી માં થતી રાસાયણિક પ્રક્રિયા ના સમીકરણો લખો. **04**
